

Μοναχός Γαλακτίων Ξενοφωντινός (1878 - 13 Νοεμβρίου 1951) και άλλοι Ξενοφωντινοσκητιώτες πατέρες

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Συναξαριακές Μορφές](#)

Ιερά Σκήτη Ξενοφώντος (Φωτο 1928)

Ιερά Σκήτη Ξενοφώντος (Φωτο 1928)

Ο κατά κόσμον Γεώργιος Ψυχόγηρος του Αθανασίου και της Διαμάντως γεννήθηκε στις Ράχες Ικαρίας το 1878. Νέος πήγε στη Χίο και γνώρισε τον όσιο Γέροντα Παχώμιο (1839-1905) στη σκήτη των Αγίων Πατέρων, όπου τότε ήταν περίπου εξήντα μοναχοί, κι εκεί εκάρη μοναχός. Μετά την κοίμηση του οσίου αναχώρησε για το Άγιον Όρος με τον Χιώτη παραδελφό του Γρηγόριο. Ήλθαν και κατοίκησαν στην Ξενοφωντινή σκήτη του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου. Ο Γαλακτίων στην Καλύβη των Αγίων Πάντων στις 10.4.1934 και ο Γρηγόριος σ' ένα ξεροκάλυβο. Τότε οι μοναχοί της σκήτης ήταν περίπου ογδόντα και διακρίνονταν για την ασκητικότάτά τους. Γράφει περί αυτών ο Γέρον-τας Ιωακείμ στο βιβλίο του Παλαίστρα αγίων ανδρών: «Ο ένας συνα-γωνιζόταν τον άλλον στην αυστηρότητα του βίου και στην εγκράτεια. Ήταν βιαστές και ενάρετοι άνθρωποι στα σύνολό τους και αγαπούσαν την κατοπία. Οι λίγοι επιζώντες σημερινοί πατέρες της Σκήτης, που γνώρισαν το τέλος της ακμής εκείνης, θυμούνται ασκητές μεγάλης μοναχικής πείρας και αρετής. Μιλούν γι' αυτούς με θαυμασμό δείχνοντας τα ερειπωμένα ασκητήρια και τις σπηλιές, όπου ο ιδρώτας και το δά-κρυ τους έγιναν ευλογημένο ποτάμι...».

Ο μοναχός Γαλακτίων ήταν χειμώνα καλοκαίρι, επί πολλά χρόνια ανυπόδητος.

Φορούσε κάτι κουρέλια και καθόταν πάνω σ' ένα σαμάρι στην Καλύβη του κι επιδιόταν στην καρδιακή, νοερά προσευχή. Τα λόγια του ήταν πάντοτε πολύ μετρημένα. Όταν εκκλησιαζόταν στο Κυριακό, έμενε σε μια γωνιά του νάρθηκα, με τα χέρια υψωμένα, σε όλη τη διάρκεια της αναίμακτης θείας Ιερουργίας. Μετά την απόλυση έμπαινε στον κυρίως ναό, για να πάρει αντίδωρο και να προσκυνήσει μ' ευλάβεια τις εικόνες. Σιωπηλός αναχωρούσε, δίχως να συνομιλήσει με κανέναν, και επέστρεφε στη μισόγκρεμη Καλύβη του, για να συνεχίσει τον έγκλειστο βίο και τη θερμή, αδιάλειπτη προσευχή του.

Ήταν ασκητικός, απέρिटτος, εγκρατής, απλούστατος, σιωπηλός και ησύχιος. Δεν μαγείρευε ποτέ ο ίδιος για τον εαυτό του. Συντηρούνταν από τις ελεημοσύνες των φιλαδέλφων συσκητιωτών του. Αν του πήγαιναν φαγητό, κάτι έτρωγε. Καλλιεργούσε ένα αμπελάκι. Έκανε και τον μυλωνά της σκήτης. Δεν είχε σόμπα τον χειμώνα, που κατεβαίνει ένας δυνατός βοριάς συχνά εκεί. Άναβε κάτι ξύλα, στα χαλάσματα που ζούσε, και η πολλή κάπνα του πείραξε κάποτε τα μάτια. Το κύριο έργο του ήταν η προσευχή. Γι' αυτό μόνο νοιαζόταν. Ζούσε ως στρουθίο τ' ουρανού.

Τελευταία η πενιχρή Καλύβη του είχε γείρει επικίνδυνα αρκετά. Ένας μοναχός που τον επισκέφθηκε του μίλησε για τον κίνδυνο που διέτρεχε από μία κατάρρευση της στέγης του. Με μία βεβαιότητα, ατα-ραξία και γαλήνη, του είπε: «Δεν θα πέσει, πριν να πεθάνω». Έπεσε όμως ο ίδιος χάμω από δυνατούς πόνους περιεσφιγμένης αφαλοκήλης. Έτσι τον βρήκαν νεκρό οι συνασκητές του. Την επομένη της εκδημίας του κατέπεσε και η Καλύβη του. Ανεπαύθη εν Κυρίω στις 13.11.1951.

Την ίδια εποχή στη γειτονική Καλύβη του Αγίου Γεωργίου έζησε ο μοναχός Κοσμάς από το Ελβασάν της Β. Ηπείρου, που πριν είχε μονάσει στη Νέα Σκήτη. Αγαπούσε την κακοπάθεια, ήταν γερός και δυνατός, και υπέβαλε τον εαυτό του σε σκληρούς αγώνες, που προσπαθούσε να κρύβει. Τις νύχτες, που οι άλλοι πατέρες της σκήτης προσεύχονταν ή αναπαύονταν, εκείνος κατέβαινε το μονοπάτι για την παραλία της σκήτης. Εκεί, μόνος με μόνο τον Θεό, γονυπετής, δακρυρροών, συνομιλούσε θερμά για ώρες με τον Κύριο της Δόξης. Κατόπιν γέμιζε το σακίδιό του άμμο και φορτωμένος ανέβαινε το ανηφορικό μονοπάτι πάλι προσευχόμενος. Αυτό γινόταν, λέγεται, κάθε νύχτα. Την άμμο την κουβαλούσε για άσκηση, πήγαινε και την άφηνε στις αυλές των Καλυβών για τις ανάγκες των Γερόντων τους. Έτσι συνδύαζε ο μακάριος την άσκηση, την προσευχή και τη φιλαδελφία έως της μακαρίας κοιμήσεώς του, που συνέβη γύρω στα 1930. Τον διαδέχθηκε ο συνώνυμός του Κοσμάς, που πήγε στα Καυσοκαλύβια με τον υποτακτικό του Δημήτριο.

Στην Καλύβη των Αρχαγγέλων ζούσε αυστηρά και ασκητικά ο Γέροντας Ευθύμιος, ακόμη πριν κτισθεί ο ναός της Καλύβης. Κοντά του ήλθε να μονάσει ο

Χριστόφορος και μετά από καιρό ο κατά σάρκα πατέρας του, ύστερα από τον θάνατο της συζύγου του. Στην κουρά του ονομάσθηκε Αγάπιος. Ήταν απλός, ήσυχος και μεγάλης αρετής. Το καλύβι τους ήταν λιτό, μικρό, πρόχειρο, σαν μία τρώγλη. Εκεί, καθημένος χάμω στο χώμα, δούλευε το ταπεινό του εργόχειρο. Κατασκεύαζε ξύλινες κουτάλες προσευχόμενος συνεχώς. Στο ταβάνι της Καλύβης είχε κρεμασμένο ένα καλαθάκι με παξιμάδια. Ήταν η συνήθης τροφή του. Μ' ένα καρούλι το κατέβαζε, έτρωγε λίγο κι ευχαριστούσε και δοξολογούσε τον Θεό. Ήταν ευλαβής, θεοφοβούμενος, ακτήμων, ολιγαρκής και ασκητικότατος. Σπάνια έβγαινε από το αγαπητό καλυβάκι του. Σπάνια απλωνόταν σε μακρές συζητήσεις. Είχε συνεχή και αδιάκοπη επικοινωνία με τον Θεό. Ο π. Αγάπιος αγάπησε τον Θεό με όλη τη δύναμη της ψυχής του.

Κατόπιν, Γέροντας της Καλύβης ήταν ο ιερομόναχος Γαβριήλ από το Οφρύνιο, απ' όπου ήταν 18 πατέρες της σκήτης, ο μοναχός Γαβριήλ, ο μοναχός Χριστόφορος ο δεύτερος, ο ιερομόναχος Ιωακείμ με τη συ-νοδεία του, που πήγαν στη σκήτη του Προφήτου Ηλίου, ο ιερομόναχος Χριστόφορος, που εκοιμήθη, και ο Γέροντας Βησσαρίων, που είναι Δικαίος της σκήτης σήμερα.

Δύο άλλοι μεγάλοι ασκητές της περιοχής ήταν δύο ενάρετοι Ξενοφωντινοί πατέρες· ο Γεώργιος και ο Παγκράτιος. Ο Γεώργιος επί πολλά έτη φιλοξενούνταν σε μία απομονωμένη σπηλιά. Ήταν πάντοτε έγκλειστος και σιωπηλός. Μερικοί τον είχαν για σαλό. Ήταν όμως με-γάλης αρετής άνδρας. Η τροφή του ήταν άγρια χόρτα, κούμαρα, βα-τόμουρα και κάστανα. Νερό έπαιρνε από τη ρεματιά κρυφά τη νύχτα. Αν κάποιος κάποτε τον πλησίαζε στη σπηλιά του, έβγαινε στην είσοδό της και μ' ένα κεραμίδι για θυμιατήρι τον σταύρωνε, φανερώνοντας με το βλέμμα του πως θα πρέπει ν' απομακρυνθεί, για να τον αφήσει στην εράσμια ησυχία του.

Το καλύβι του μοναχού Παγκρατίου είναι από πολλά χρόνια γκρεμισμένο. Ήταν ένα φτωχό, μικρό ξεροκάλυβο. Δεν είχε ούτε νερό. Το κουβαλούσε από μακριά. Είχε φτιάξει μία στερνούλα για να συγκεν-τρώνει λίγο βρόχινο νερό. Καλλιεργούσε και λίγες ελιές, για τον άρτο τον επιούσιο. Έτσι φτωχά, ήσυχα, άφωτα, μυστικά διήλθε όλο τον ασκητικό βίο του ο ευλογημένος Παγκράτιος.

Ο Ιερομόναχος Ιωακείμ, στο Παλαίστρα άγιων ανδρών, καταλήγει για τους Ξενοφωντινοσκητιώτες πατέρες: «Τέτοιες άγιες ψυχές, νυχτοπούλια που έκραζαν διαρκώς και ζητούσαν το έλεος του Θεού, φιλοξενούσε η Σκήτη μας τον παλιό εκείνο καιρό. Αλησμόνητες ασκητικές μορφές, που έλαμπαν. Πατέρες προχωρημένους στην αγιότητα, που περνούσαν τις μέρες και τις νύχτες τους με εργασία, προσευχή και με-λέτη. Που αν αφουγκραζόσουν, από παντού θα άκουγες τους θρηνώδεις αναστεναγμούς τους, και αν τους παρακολουθούσες κρυφά, θα έβλεπες τα χέρια τους υψωμένα και τα πρόσωπά τους λουσμένα στο φως της

χάριτος. Και αν κάποτε τους συναντούσες, θα διέκρινες την σεμνότητα και την ευγένειά τους, που πάντα συνοδεύουν την κατά Θεόν ζωή».

Πηγες - Βιβλιογραφία:

Μοναχολόγιον Ιεράς Μονής Ξενοφώντος. Θερμές ευχαριστίες στον μοναχό Παΐσιο Ξενοφωντινό. Γαβριήλ Διονυσιάτου αρχιμ., Λαυσαϊκόν του Αγίου Όρους, Βόλος 1953, σ. 99. Ιωακείμ αρχιμ. Παλαίστρα αγίων ανδρών, Άγιον Όρος 1991, σσ. 19-36. Α. Ν. Χαροκόπου, Ο Γέροντας Παχώμιος, Αθήναι 2003. Διηγήσεις Γέροντος Παύλου Καλύβης Αγίων Αποστόλων Σκήτης Ξενοφώντος και Γέροντος Ευθυμίου Καλύβης Εισοδίων της Θεοτόκου, τους οποίους ευχαριστούμε.

Πηγή: Μοναχού Μωυσέως Αγιορείτου, Μέγα Γεροντικό εναρέτων αγιορειτών του εικοστού αιώνα Τόμος Α΄ - 1901-1955, σελ. 465-476 , Εκδόσεις Μυγδονία, Α΄ Έκδοσις, Σεπτέμβριος 2011.